

**НАРЕДБА № 7 от 29.12.2000 г. за определяне броя на паралелките и групите и броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата, детските градини и обслужващите звена
(Загл. изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.)**

Обн. - ДВ, бр. 4 от 12.01.2001 г.; в сила от 15.09.2001 г.; изм. и доп., бр. 49 от 17.05.2002 г.; изм., бр. 55 от 04.06.2002 г.; изм., бр. 74 от 22.08.2003 г.; доп., бр. 87 от 03.10.2003 г.; изм. и доп., бр. 27 от 11.03.2008 г.; изм., бр. 70 от 08.08.2008 г.; изм., бр. 4 от 15.01.2010 г.; изм. и доп., бр. 75 от 24.09.2010 г.; изм. и доп., бр. 17 от 28.02.2012 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Глава първа

БРОЙ НА ГРУПИТЕ И ПАРАЛЕЛКИТЕ И БРОЙ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ТЯХ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.)

Чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) С тази наредба се уреждат условията и редът за определяне на броя на групите и паралелките, броя на учениците в паралелките на училищата, децата в групите на детските градини, учениците в полуинтернатните групи и в общежитията, децата и учениците в логопедичните кабинети, кабинетите за зрително подпомагане и кабинетите за рехабилитация на слуха и говора.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) Броят на групите във всяка детска градина се определя в началото на учебната година, като броят на децата се раздели на норматива за максимален брой за съответния вид детска градина съгласно приложението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При определяне броя на групите по реда на ал. 1 в детските градини, които прилагат системата на делегираните бюджети, нормативът за максимален брой съгласно приложението може да бъде завишен, но с не повече от 10 на сто.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) В детските градини, които прилагат системата на делегираните бюджети, броят на децата в група може да бъде определен и над норматива за максимален брой съгласно приложението, но с не повече от 10 на сто.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой деца за образуване на групите в детските градини в съответствие с ал. 1 втора и следваща група се образуват, когато броят на децата, разделен на норматива за максимален брой, даде остатък 12.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Минималният брой на децата в групите съгласно приложението е задължителен при определяне на средната месечна посещаемост, с изключение на времето от 24 декември до 6 януари, от 1 юни до 15 септември, на епидемия и карантина в детската градина.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Първостепенният разпоредител с бюджетни кредити определя конкретния размер на средната месечна посещаемост съгласно приложението, но не повече от 16 деца в група.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Средната месечна посещаемост се наблюдава за период не по-малък от два последователни месеца. Когато броят на децата в отделни групи се намали под определената минимална средна месечна посещаемост, групите се разформират и се сливат с останалите.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; предишна ал. 6, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой деца с решение на общинския съвет в населено място се формира само една група в полудневна детска градина с минимум 6 деца.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) В детските градини и обслужващите звена, които не прилагат системата на делегираните бюджети, броят на групите, както и

броят на децата и учениците в тях се определят от първостепенния разпоредител с бюджетни кредити съгласно разпоредбите на наредбата.

(2) В детските градини и обслужващите звена, които прилагат системата на делегираните бюджети, броят на групите, както и броят на децата и учениците в тях се определят от директора съгласно разпоредбите на наредбата.

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; изм. изцяло, бр. 27 от 2008 г.) (1) Броят на паралелките в училищата, както и броят на учениците в тях се определят от директора.

(2) Броят на паралелките в училищата се определя в началото на учебната година или в първия от класовете на етапа, като броят на учениците се раздели на норматива за максимален брой съгласно приложението.

(3) При определяне броя на паралелките по реда на ал. 2 нормативът за максимален брой съгласно приложението може да бъде завишен, но с не повече от 10 на сто.

(4) Броят на учениците в паралелка може да бъде определен и над норматива за максимален брой съгласно приложението, но с не повече от 10 на сто.

(5) В особени случаи при определяне на броя на паралелките и на броя на учениците в тях нормативът за максимален брой съгласно приложението може да бъде завишен и с повече от 10 на сто след разрешение на министъра на образованието и науката по мотивирано предложение на директора на училището.

(6) За училищата, за които се утвърждава държавен план-прием, броят на учениците в паралелка може да бъде определен над норматива за максимален брой при условията на ал. 4 само при изготвянето на предложенията по чл. 49 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм., бр. 19 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 53 от 2001 г.; доп., бр. 7 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 68 от 2002 г., бр. 19 и 33 от 2003 г.; попр., бр. 48 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 65 и 99 от 2003 г.; изм., бр. 15 от 2004 г.).

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на паралелките в I клас на общообразователните училища в съответствие с чл. 3 паралелките се формират, както следва:

1. една паралелка - при минимален брой ученици, равен на норматива за минимален брой;

2. две паралелки - при минимален брой 15 ученици във всяка от тях;

3. (доп. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; бр. 27 от 2008 г.) трета и следваща паралелка - когато броят на учениците, разделен на норматива за максимален брой съгласно приложението, даде остатък 13. Учениците се разпределят равномерно в паралелките от съответния клас.

Чл. 5. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на паралелките в V клас на общообразователните училища в съответствие с чл. 3 паралелките се формират, както следва:

1. една паралелка - при минимален брой ученици, равен на норматива за минимален брой;

2. две паралелки - при минимален брой 17 ученици във всяка от тях;

3. (доп. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; бр. 27 от 2008 г.) трета и следваща паралелка - когато броят на учениците, разделен на норматива за максимален брой съгласно приложението, даде остатък 13. Учениците се разпределят равномерно в паралелките от съответния клас.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на паралелките с прием след VII клас в профилираните гимназии и профилираните паралелки в гимназии, средни общообразователни училища и спортни училища и на паралелките с прием в IX клас на общообразователните училища в съответствие с чл. 3 паралелките се формират, както следва:

1. една паралелка - при минимален брой ученици, равен на норматива за минимален брой;

2. (отм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.);

3. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) втора и следваща паралелка - когато броят на учениците, разделен на норматива за максимален брой съгласно приложението, даде остатък 15.

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на паралелките в първия клас на професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи както и на професионалните паралелки в училищата по чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, в съответствие с чл. 3 паралелките се формират, както следва:

1. една паралелка - при минимален брой ученици, равен на норматива за минимален брой;

2. (отм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.);

3. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) втора и следваща паралелка - когато броят на учениците, разделен на норматива за максимален брой съгласно приложението, даде остатък 15.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Ученици с хронични заболявания и/или със специални образователни потребности могат да се обучават в общообразователни училища от I до VIII клас. Паралелките, в които се обучават тези ученици, се формират по реда на чл. 4 и 5, като във всяка паралелка може да има до пет ученици с посочените заболявания.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на паралелките в специалните училища в съответствие с чл. 3 паралелките се формират, като броят на учениците във всяка от тях е равен на норматива за минимален брой съгласно приложението.

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; доп., бр. 27 от 2008 г.) (1) Когато в следващите класове в гимназиалния етап на обучение в общообразователните училища броят на учениците в паралелките се намали под норматива за минимален брой:

1. при еднакви профили учениците се разпределят между останалите паралелки от същия профил;

2. при два различни профила паралелките се сливат в една.

(2) Когато няма възможност за промяна по ал. 1, учениците се прехвърлят в друго училище.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) В последния клас на гимназиалния етап паралелките могат да съществуват при минимален брой 13 ученици.

Чл. 10. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) .

(2) Когато във втория и следващите класове на спортните училища броят на учениците в паралелките се намали под 16 ученици, паралелките се разформират и се сливат с останалите. В последния клас на спортните училища паралелките могат да съществуват при минимален брой 13 ученици.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Когато във втория и следващите класове (курсове) на професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи както и на професионалните паралелки в училищата по чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, учениците в отделните паралелки останат:

1. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) при дневна форма на обучение под 16 ученици паралелките с еднакви специалности/професии се разформират и учениците се разпределят между останалите паралелки по специалността/професията; паралелки с две различни специалности/професии се сливат в една; когато няма такава възможност, учениците се прехвърлят в друго училище по същата

специалност/професия; когато паралелката е единствена в страната, учениците преминават на самостоятелна форма на обучение;

2. при вечерна форма на обучение под 18 души - паралелките се разформират и учениците се прехвърлят на задочна форма на обучение;

3. при задочна форма на обучение под 15 души - паралелките се разформират и учениците се прехвърлят по същата специалност (професия) към друго училище или преминават на самостоятелна форма на обучение.

(4) В последния клас (курс) на професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи паралелките могат да съществуват при минимален брой 13 ученици.

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; бр. 55 от 2002 г.; изм. изцяло, бр. 27 от 2008 г.; изм. изцяло, бр. 4 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2010 г.) (1) Изключения от минималния брой на учениците в паралелките се допускат:

1. в защитените училища, определени от Министерския съвет;

2. в общообразователни, професионални и спортни училища, когато броят на учениците в паралелка от I до XII клас е не по-малко от 10;

3. в общообразователни, професионални и спортни училища при формиране на слети паралелки с не по-малко от 10 ученици от два класа;

4. в специални училища, когато броят на учениците в самостоятелна или слята от два класа паралелка е по-малко от норматива за минимален брой съгласно приложението.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Изключенията по ал. 1, т. 2, 3 и 4 се допускат с разрешение на финансиращия орган, ако са осигурени допълнителни средства за обезпечаване на учебния процес извън определените по единни разходни стандарти за съответната дейност, при условията на ал. 3 - 6.

(3) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Минималният размер на допълнителните средства в случаите по ал. 1, т. 2 се определя, като разликата между норматива за минимален брой съгласно приложението и действителния брой на учениците в паралелка се умножи със:

1. не по-малко от 40 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в I - VIII клас на общообразователните училища е до 40 ученици;

2. не по-малко от 20 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в I - VIII клас на общообразователните училища е от 41 до 80 ученици;

3. не по-малко от 20 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в IX - XII клас на общообразователните училища и във всички класове на професионалните и спортните училища е до 80 ученици.

(4) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Когато общият брой на учениците в съответните паралелки надвишава определения в ал. 3, т. 2 и 3, допълнителни средства извън определените по единни разходни стандарти се осигуряват по преценка на финансиращия орган, ако това е необходимо. Размерът на допълнителните средства се определя от финансиращия орган.

(5) (Предишна ал. 4, изм. изцяло - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Минималният размер на допълнителните средства в случаите по ал. 1, т. 3 и 4 се определя, като разликата между норматива за минимален брой съгласно приложението и действителния брой на учениците в паралелка се умножи със:

1. не по-малко от 60 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в I - VIII клас на общообразователните училища и във всички класове на специалните училища е до 40 ученици;

2. не по-малко от 40 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в I - VIII клас на общообразователните училища и във всички класове на специалните училища е от 41 до 80 ученици;

3. не по-малко от 40 на сто от размера на съответния единен разходен стандарт, когато общият брой на учениците в паралелките в IX - XII клас на общообразователните училища и във всички класове в професионалните и спортните училища е до 80 ученици.

(6) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Когато общият брой на учениците в съответните паралелки надвишава определения в ал. 5, т. 2 и 3, допълнителни средства извън определените по единни разходни стандарти се осигуряват по преценка на финансиращия орган, ако това е необходимо. Размерът на допълнителните средства се определя от финансиращия орган.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Разрешението по ал. 2 се издава по мотивирано искане на директора на съответното училище, към което се прилага становище на началника на съответния регионален инспекторат по образованието.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2008 г.; изм., бр. 70 от 2008 г.; изм. изцяло, бр. 4 от 2010 г.; изм., бр. 75 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2010 г.) Самостоятелна или слята от два класа паралелка с по-малко от 10 ученици в общообразователни, професионални и спортни училища може да бъде формирана в особени случаи след разрешение на началника на регионалния инспекторат по образованието, ако са осигурени допълнителни средства за обезпечаване на учебния процес извън определените по единни разходни стандарти за съответната дейност, изчислени по реда на чл. 11, ал. 2 - 6.

(2) За училищата, за които министърът на образованието, младежта и науката не е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, разрешението по ал. 1 се издава по мотивирано искане на съответния първостепенен разпоредител с бюджетни кредити.

(3) Към искането по ал. 2 се прилага решение на общинския съвет или на ръководителя на ведомството, което финансира училището, за осигуряване на допълнителните средства по ал. 1.

(4) За училищата, за които министърът на образованието, младежта и науката е първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, разрешението по ал. 1 се издава по мотивирано искане на директора на съответното училище.

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12 - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) Броят на групите в общежитията се образува в началото на учебната година, като броят на учениците се раздели на норматива за максимален брой съгласно приложението. Нова група се образува при остатък от 18 и повече ученици.

(2) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) Когато групата е единствена в населеното място, броят на учениците може да е под определения минимален брой в приложението, но не по-малко от 15.

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2010 г.; бр., 17 от 2012 г.) (1) Броят на групите за целодневна организация на учебния ден (полуинтернатни групи) в общообразователните училища и специалните училища за деца с умствена изостаналост се определя в началото на учебната година, както следва:

1. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; изм., бр. 75 от 2010 г.) за учениците от I до VIII клас, когато часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка - след обяд, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой съгласно приложението и се формират самостоятелни или сборни групи; нова група в общообразователните училища се образува при остатък 16, а в специалните училища за ученици с умствена изостаналост - при остатък 8 и повече ученици;

2. когато часовете за задължителните учебни предмети и самоподготовка се съчетават в смесен блок сутрин и следобед, се допуска само за учениците от I до IV клас за паралелки с брой на учениците по-голям от норматива за минимален брой.

(2) (Нова - ДВ , бр 75 от 2010 г.) При определяне броя на групите по ал. 1, т. 1 нормативът за максимален брой съгласно приложението може да бъде завишен, но не с повече от 10 на сто.

(3) (Нова - ДВ , бр 75 от 2010 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 броят на учениците в група може да бъде определен и над норматива за максимален брой съгласно приложението, но не с повече от 10 на сто.

(4) (Нова - ДВ , бр 75 от 2010 г.) При недостатъчен брой ученици за образуване на групи по ал. 1, т. 1 в общообразователните училища при спазване на норматива за максимален брой съгласно приложението две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2012 г.) Когато групата за целодневна организация на учебния ден (полуинтернатната група) в общообразователните училища е единствена в населеното място, броят на учениците може да е под определения минимален брой в приложението, но не по-малко от 10.

(6) (Предидшна ал. 2 - ДВ , бр 75 от 2010 г.; предишна ал. 5 - ДВ, бр. 17 от 2012 г.) Учениците, формиращи групите в общежитията, не се включват в полуинтернатните групи на училищата.

(7) (Предидшна ал. 3 - ДВ , бр 75 от 2010 г.; предишна ал. 6 - ДВ, бр. 17 от 2012 г.) Полуинтернатни групи в училищата-интернати за ученици с увреден слух или с нарушено зрение, се формират само за учениците, които не нощуват в интернатите.

Чл. 14. (Отм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.).

Глава втора

ДЕЛЕНЕ НА ПАРАЛЕЛКИТЕ НА ГРУПИ

Раздел I

Делене по общообразователни учебни предмети за общообразователните и професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи

Чл. 15. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.; бр., 17 от 2012 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на две групи:

1. по чужди езици:

а) в I - IV клас - над 21 ученици; при паралелки, в които учениците изучават различни чужди езици, група се образува при най-малко 10 ученици, ако този език не се изучава в други паралелки от същия клас.

б) в останалите класове (курсове) - над 25 ученици; при паралелки, в които учениците изучават различни чужди езици, група се образува при най-малко 10 ученици, ако този език не се изучава в други паралелки от същия клас;

в) класът с интензивно изучаване на чужд език с прием след VII клас (VIII клас) не се дели на групи;

г) по изключение за оздравителните училища минималният брой на учениците в група може да бъде до 7 ученици;

2. за лабораторни упражнения по химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, биология и здравно образование - над 25 ученици;

3. по информатика и информационни технологии - с минимум 8 ученици в група;

4. по технологии и домашна техника и икономика (труд и техника) - над 23 ученици; сборни групи, образувани от един и същи клас на едно или няколко училища, не могат да бъдат с по-малко от 13 и повече от 15 ученици;

5. по технологии и домашна техника и икономика (труд и техника), когато обучението се води диференцирано с момчета и момичета по отделните раздели на програмата - над 23 ученици, с минимум 8 ученици в група.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) Паралелките, формирани от два профила или от две специалности/професии, се делят на групи при провеждане на обучението по профилиращите предмети и по учебните предмети по професионална подготовка, различни за двете специалности (професии).

(3) Паралелките, формирани по чл. 11, не се делят на групи при провеждане на обучението по чужди езици.

(4) Когато броят на учениците в професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи е недостатъчен за делене на паралелките на групи при обучението по чужди езици съгласно ал. 1, се разрешава формирането на сборни групи от учениците на един и същи клас (курс) при минимум 11 ученици в група.

(5) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2012 г.) Когато броят на учениците в професионалните училища, професионалните гимназии и професионалните колежи е недостатъчен за делене на паралелките на групи при обучението по чужд език на професията по реда на ал. 1 и 4, се разрешава формирането на групи с по-малко от 10 ученици в рамките на делегирания бюджет на училището.

Чл. 16. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2003 г.; доп., бр. 27 от 2008 г.) Паралелките от профил "Изкуства" и с разширено изучаване на изобразително изкуство, музика и хореография може да се делят на групи - над 19 ученици, както следва:

1. на две групи при обучението по изящни изкуства - за профил "Изкуства" - изобразително изкуство и за паралелките с разширено изучаване на изобразително изкуство;

2. на не повече от 4 групи от 5 до 7 ученици - при обучението по видовете приложни изкуства и дизайн в паралелките с разширено изучаване на изобразително изкуство и в профил "Изкуства" - изобразително изкуство и християнско изкуство и култура (иконопис);

3. на две групи при обучението по български народни танци и класически танци за профил "Изкуства" - хореография;

4. на две групи в часовете по хореография за паралелките с разширено изучаване на хореография;

5. (Нова - ДВ, бр. 87 от 2003 г.) на две групи в часовете по солфедж и начална хармония в паралелки с профил "Изкуства" - музика.

(2) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2003 г.) Обучението по музикален инструмент, вокал и задължително пиано е индивидуално.

(3) (Предишна ал. 2 -- ДВ, бр. 74 от 2003 г.; изм., бр. 27 от 2008 г.) При обучението по спортна подготовка паралелките по профил "спорт" и паралелките в спортните училища може да се делят на групи:

1. с най-малко 3 ученици в група по категории и спортни дисциплини-в индивидуалните видове спорт;

2. от 5 до 18 ученици в група-в колективните спортове.

Чл. 17. В специалните училища се формират групи по домашна техника и икономика (труд и техника), учебна и производствена практика от учениците на една или няколко паралелки от един или от два последователни класа, като броят на учениците в група е, както следва:

1. във възпитателните училища интернати - от 6 до 10 ученици;

2. в училищата за ученици с нарушено зрение - от 5 до 9 ученици;

3. в останалите видове специални училища - от 6 до 11 ученици.

Раздел II

Делене по учебни предмети за професионална подготовка

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на групи с най-малко 3 ученици в група (не повече от 5 групи в паралелка):

1. по учебна практика (само за занятията по управление на машини) за специалностите и професиите:

- а) машинист-монтьор на пътно-строителни машини;
- б) машинист-крановик;
- в) механизатор в горското стопанство;
- г) механизатор за подземен добив на полезни изкопаеми;
- д) механизатор за открит добив на полезни изкопаеми;

2. по учебна практика за работа с машинно-тракторните агрегати за специалностите и професиите от професионални области селско стопанство и горско стопанство.

Чл. 19. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на групи с най-малко 5 ученици в група (не повече от 4 групи в паралелка):

1. по учебна и лабораторна практика по специалността за всички специалности от професионални области геология, проучване и миннодобивна промишленост и металургия, за професията техник по газоснабдяване и за професиите оператори и механизатори в миннодобивно, геологопроучвателно и металургично производство, както и за професията минен електромашинен монтьор;

2. по учебна и лабораторна практика по специалността (вкл. плавателна и морска) за специалностите и професиите от професионална област транспорт без специалността управление на транспортно предприятие и без професията организатор движение на градски пътнически транспорт;

3. по учебна практика по специалността за:

а) специалностите механизация на селското стопанство и механизация на горското стопанство и дърводобива;

б) професиите, свързани с механизация на горското стопанство и селското стопанство;

в) групата професии строители на съоръжения;

4. по клинична практика за специалността ветеринарна медицина;

5. по учебна практика по специалността за специалност асансьорна техника и за професия монтьор по електрообзавеждане на асансьори.

Чл. 20. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на групи с най-малко 7 ученици в група (не повече от 3 групи в паралелка):

1. по учебна практика по специалността:

а) за всички специалности и за професиите от професионална област енергетика;

б) за специалностите от професионална област строителство;

в) за специалностите и професиите по дървообработване и мебелно производство;

2. по учебна и по лабораторна практика по специалността за специалностите и професиите от професионални области машиностроене; химични технологии; електротехника; електроника и автоматика;

3. по учебна практика по заваряване за специалностите и за професиите, по които се провежда такава практика;

4. при профилиращо обучение по теория и практика, когато паралелката се дели на различни профили по специалността (специалности в професията);

5. по учебна и лабораторна практика по специалността за специалност управление на транспортното предприятие и за професия организатор движение на градски пътнически транспорт;

6. по учебна и лабораторна практика по специалността за специалностите техника и технология на месото и месните продукти, технология на зърносъхранението, зърнопреработването и фуражите, технологичен и микробиологичен контрол и за професията оператор в хранително-вкусовата промишленост (само за специалностите оператор в производството на брашно и оператор в производството на месни продукти).

Чл. 21. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на групи с най-малко от 9 ученици в група (не повече от 2 групи в паралелка):

1. по чертане (техническо, електротехническо, машинно, конструктивно, корабостроително и др.);

2. по проектиране (всички видове) и разработване на курсови проекти - за всички специалности и професии;

3. по конструиране и конструиране и чертане (за професионална област горско стопанство и дървообработваща промишленост); по проектиране художествено оформление, моделиране и конструиране на: облекло, обувни и кожено-галантерийни изделия; по технологично проектиране на обувни и кожено-галантерийни изделия; по рисуване и живопис; по рисуване и композиция; по рисуване; по дизайн; по дизайн в силикатното производство; по декоративно рисуване; по моделиране; по скулптура и моделиране ;

4. по учебна и лабораторна практика и по специалните теоретични предмети, когато паралелката е съставена от ученици по две различни специалности (професии);

5. по икономическите практики, включени в учебните програми по практика за неикономическите специалности и професии;

6. по учебна практика по металообработване - за всички специалности и професии;

7. по учебна, лабораторна, учебна и лабораторна практика за всички специалности и професии от всички професионални области, които не са включени в чл. 18, 19 и 20.

Чл. 22. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.; изм., бр. 17 от 2012 г.) Паралелките може да се делят на две групи по основи на програмирането, по информационни технологии и по предметите/модулите от задължителната професионална подготовка, свързани с изучаването и прилагането на приложни програмни продукти, програмиране и компютърни и мрежови технологии - при минимум 8 ученици в група.

Чл. 23. По учебна практика само за занятията по управление на автомобили, трактори, локомотиви, кари, трамваи, тролейбуси и други машини, за които се изисква добиване на правоспособност за правоуправление, обучението се провежда индивидуално.

Чл. 24. По производствена практика паралелките могат да се делят на групи с най-малко 10 ученици в група по преценка на директора на училището и съобразно специфичните условия за провеждането ѝ.

Чл. 25. За обучението по модули паралелките се делят на групи за часовете по практика. Групи се формират при условията и по реда, определени с тази наредба за съответната професионална област, професии и специалности.

Глава трета

БРОЙ НА УЧЕНИЦИТЕ В ГРУПА ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ИЗБИРАЕМА И СВОБОДНО ИЗБИРАЕМА ПОДГОТОВКА

Чл. 26. (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; доп., бр. 27 от 2008 г.) Паралелките може да се делят на групи по задължително избираема подготовка, както следва:

1. по общообразователни учебни предмети група се формира с най-малко 11 ученици, когато са по различни учебни предмети; сборни групи се образуват при минимум 12 ученици;

2. по теория от учебните предмети по професионална подготовка група се формира с най-малко 11 ученици, когато са по различни учебни предмети; сборни групи се образуват при минимум 12 ученици;

3. (Нова - ДВ, бр. 74 от 2003 г.) паралелките от I - IV клас с изучаване на музика, хореография и изобразително изкуство в часовете по задължително избираема

подготовка по музика, по хореография и по изящни изкуства се делят на две групи при минимум 10 ученици в група.

(2) Групите за задължителноизбираема подготовка по информатика и информационни технологии се формират с минимум 8 ученици в група.

(3) Групите за задължителноизбираема подготовка в специалните училища се образуват при минимум 8 ученици в група.

Чл. 27. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; доп., бр. 27 от 2008 г.) Паралелките в училищата може да се делят на две групи по свободноизбираема подготовка, когато е по различни учебни предмети, като броят на учениците се раздели на норматива съгласно приложението.

(2) Групите за свободноизбираема подготовка в специалните училища за ученици с увреден слух, нарушено зрение, умствена изостаналост и езиково-говорни нарушения и възпитателните училища интернати се образуват при минимум 6 ученици в група.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2002 г.) Броят на групите за свободноизбираема подготовка в обслужващите звена, които организират дейности, свързани с развитието на интересите, способностите и потребностите на децата/учениците в областта на спорта, науката, техниката, технологията, изкуствата и отдиха, се определя, като броят на децата/учениците се раздели на норматива съгласно приложението.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.) Делението на паралелките на групи по реда на глави втора и трета се извършва по преценка на директора на училището и съобразно специфичните условия за провеждането на обучението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2002 г.; бр. 27 от 2008 г.) Списък-образец № 1, и списък-образец № 2, се променят по време на учебните занятия, като групите или паралелките се разформират, когато броят на децата и/или учениците се намали под норматива за минимален брой съгласно приложението във:

1. групите в обслужващите звена или целодневните детски градини;
2. паралелките в XIII клас;
3. полуинтернатните групи в училищата;
4. групите за свободноизбираема подготовка в училищата;
5. интернатните групи в специалните училища.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 31 и чл. 90, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (ДВ, бр. 68 от 1999 г.) и отменя Наредба № 8 от 1999 г. за определяне броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата, детските градини и обслужващите звена (ДВ, бр. 109 от 1999 г.).

§ 3. Тази наредба влиза в сила от 15.IX.2001 г.

§ 4. Указания по прилагането на наредбата се дават от министъра на образованието и науката.

**Приложение към чл. 2, ал. 1
(Изм. - ДВ, бр. 27 от 2008 г.; изм., бр. 75 от 2010 г.)**

Таблица за определяне броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата и детските градини

№ по ред	Училища, детски градини и обслужващи звена	Показател	Норматив за броя на учениците и на децата в паралелка, група	
			минимален	максимален
I.	Детски градини			
1.	Целодневни, полудневни и сезонни детски градини	група	12	22
	Яслени групи към целодневни детски градини	група	8	18
2.	Седмични детски градини и групи към ЦДГ	група	12	18
3.	Специални детски градини:			
3.1.	за деца с специални образователни потребности	група	8	11
3.2.	за деца с езиково-говорни нарушения:			
	а) със заекване	група	8	10
	б) с алалия, с ринолалия и с дизартрия	група	6	8
3.3.	за деца с множество увреждания	група	3	5
4.	Детски градини за деца с хронични заболявания:			
4.1.	оздравителни детски градини	група	12	16
II.	Общобразователни училища, професионални училища, професионални гимназии и професионални колежи			
1. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2010г.)	Подготвителен преди постъпване в първи клас	паралелка	12	22
2.	I - IV клас	паралелка	16	22
3.	V - VIII клас	паралелка	18	26
4.	IX - XII клас	паралелка	18	26
5.	Вечерна (сменна) форма на обучение	паралелка	18	30
6.	Задочна форма на обучение	паралелка	15	35

III.	Специални училища			
1.1.	Специални училища за ученици с хронични заболявания -оздравителни училища	паралелка	12	16
		интернатна група	12	16
1.3.	за ученици с детска церебрална парализа и/или с множество малформации	Паралелка	4	6
		интернатна група	4	6
1.4.	болнични училища - средногодишно	паралелка	8	10
2.	За ученици със специални образователни потребности /увреден слух, с нарушено зрение, с умствена изостаналост/	паралелка	8	12
		интернатна група	8	12
3.	За ученици с множество увреждания	паралелка	4	6
		интернатна група	4	6
4.	За сляпо-глухи ученици	паралелка	2	3
		интернатна група	2	3
5.	Социално-педагогически интернати	паралелка	10	14
		интернатна група	10	14
6.	Възпитателни училища интернати - средногодишно:	паралелка	7	12
		интернатна група	7	12
IV.	Училища към местата за лишаване от свобода	Паралелка	2	14
V.	Логопедични кабинети			
1.	За деца и ученици със заекване, с дисграфия и дислексия	група	3	5
2.	За деца с ринолалия, с алалия и с дизартрия, с множество увреждания	индивидуална работа		
3.	За деца и ученици с дислалия или с гласови разстройства	група	2	3
VI.	Кабинети за рехабилитация на слуха и говора и кабинети за рехабилитация на зрението	индивидуална работа		
VII.	Общежития и полуинтернатни групи:			
1.	Общежития:			
1.1.	за ученици в I - VIII клас	група	17	20
1.2.	за ученици в IX – XII клас	група	18	25

2.	Полуинтернатни групи за целодневна организация на учебния ден:			
	а) когато часовете по задължителните учебни предмети се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а часовете за самоподготовка - след обяд (изм. - ДВ, бр. 75 от 2010 г.)	група	16	25
	б) когато часовете за задължителните учебни предмети и самоподготовка се съчетават в смесен блок сутрин и след обед	група	17	22
3.	Полуинтернатни групи за целодневна организация на учебния ден в училища за ученици с умствена изостаналост, в училищата-интернати за ученици с увреден слух или с нарушено зрение	група	8	12
VIII.	Групи за свободноизбираема подготовка в училищата и групи в обслужващите звена, в които се организират дейности, свързани с развитието на интересите, способностите и потребностите на децата и учениците в областта на спорта, науката, техниката, технологията, изкуствата и отдиha			
1.	Свободноизбираема подготовка по	група	13	
2.	Кръжок или клуб по	група	13	
3.	Музикални състави:			
а)	духов (фанфарен) оркестър, хор за школувано пеене, камерен хор, ансамбъл, вокална група	група	12	
б)	акордеонен оркестър, оркестър от народни инструменти , група за автентичен фолклор	група	6	
в)	хор за народно пеене	група	13	
4.	Танцови състави - народни, класически и спортни танци	група	12	
5.	Театрален състав	група	13	
6.	Спортни групи по видове спорт			
а)	колективни спортове	група	15	
б)	индивидуални спортове	група	12	
в)	Групи за лечебна физкултура, туризъм	група	13	